942. Donderdag, 24 December 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 8787

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

U. S. A.-Troepen in Dakar.

Van Libye is „niets te vermelden."
Steeds grotere Russische overwinningen.
Aan het Donfront snellen de Sovjets voort.

AANKOMST VAN NOORDAMERIKAANSE STRIJDKRACHTEN IN DAKAR.

De aankomst van de eerste Noordamerikaanse strijdkrachten in de Frans Westafrikaanse haven Dakar werd onthuld, terwijl werd gemeld, dat opgevoerde patrouille-activiteiten het Tunische front onrustig maken. Het verslagen asleger in Libye stroomde intussen nog in Westelijke richting, en doemde steeds groter op als een belangrijke factor in de uiteindelijke slag om Tunis en Bizerte.

Het roerende nieuws van Dakar werd onthuld in een bericht van Joseph Morton, Correspondent van de „Associated Press", die aanwezig was om de Noordamerikanen te zien arriveren over land, over zee en door de lucht teneinde zich zonder betogingen of enige fanfare bij hun Franse Geallieerden te voegen.

Hoewel hun aantal niet groot is, wordt de aankomst van de Noordamerikanen beschouwd als een symbool van de nieuwe aanwinst voor de lijst van Geallieerde bases in Afrika. Nog slechts een klein kustgebied van Tunis en een steeds kleiner wordend deel van Libye zijn nog overgebleven voor de as op het donkere werelddeel. Morton zeide, dat ongetwijfeld 90% van de bevolking van Dakar blij was om de Noordamerikanen te zien (Londen, AP) 24.12).

DE SLECHTE TERREINGESTELDHEID IN TUNIS.

Noland Norgaard seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika:

Volgens personen, die op de hoogte zijn van het land, zal de modder in Tunis, die zowel voor de lucht- als grondstrijdkrachten een grote tegenslag vormt, vermoedelijk het grootste gedeelte van de volgende zes weken beslaan. Zelfs de startbanen van de vliegvelden, die boven de modder uitkomen, zijn gevaarlijk door de laag slijk en vochtige aarde, die erop ligt. De veelvuldige regenbuien, die men reeds heeft meegemaakt, zijn nog niet normaal te noemen voor dit seizoen in het Franse protectoraat en kunnen zelfs tot het einde van Januari aanhouden. Zelfs indien de regen eerder ophoudt, dan men verwacht, dan nog zullen de Geallieerden, volgens de mening van militaire waarnemers, een moeilijke weg voor de boeg hebben vóórdat men het belangrijke gevechtsfront bereikt. De terreingesteldheid in dat gebied is voor het grootste gedeelte een achtereenvolging van lage heuvels, die het gezichtsveld beperken en het aanvallen gevaarlijk en misschien kostbaar maken.

De grootste aandacht bleef evenwel gevestigd rond Medjez el Bab, van waaruit de Geallieerde patrouilles Maandag jl. oprukten tot 25 kilometer naar het Noord-Oosten in de richting van Tunis, alvorens men met de Duitsers contact maakte. Het overwegende vlakke terrein in dat gebied maakt het mogelijk, dat het land bij droog weer gemakkelijk te doortrekken is.

Militaire kringen zeiden, dat de linie van den vijand „betrekkelijk onafgebroken loopt van de Middellandse Zeekust ten Westen van Bizerte naar het Zuiden ten Westen van Mateur en verder het land in ten Noorden van Medjez el Bab. Verder naar het Zuiden vindt men slechts een buitenpost, die de grens vormt van het gebied dat de vijand voor zich opeist.

Wat de luchtmacht betreft worden de Royal Airforce en de Noordamerikaanse luchtstrijdkrachten nog in haar taak belemmerd door het gebrek aan vooruitgeschoven vliegvelden, die voorzien zijn van startbanen, die tegen alle soort weer bestand zijn, waardoor men een onafgebroken luchtoperatie binnen korte afstand kan uitvoeren boven het voornaamste gevechtsgebied.

Ondanks deze tegenslag hebben de Geallieerde oorlogsvliegtuigen onlangs de meerderheid behaald. Een zegsman merkte op, dat men thans in staat is een uitgebreider offensief tegen de nazies te ondernemen. De vloed van versterkingen van de As uit Italië is minder dan tijdens de eerste weken, doch niettegenstaande waarschuwde men tegen enig teken, als zoude er sprake zijn van een verslapping in de Duitse vastberadenheid om een langdurig gevecht te leveren teneinde te voorkomen, dat de Geallieerden Tunis in de komende lente omzetten tot een basis, van waaruit aanvallen op korte afstand kunnen worden uitgevoerd op Italië (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 23.12).

GENERAAL GIRAUD DRIJFT DEN VIJAND TERUG.

Lewis Hawkins seint uit Londen:

Afrikaanse berichten zeiden, dat de Fransen onder Generaal Henri Honoré Giraud den vijand in een scherp gevecht hebben teruggedreven, klaarblijkelijk in de omgeving van Port du Fahs. Tevens namen de Fransen nog meer gevangenen en oorlogsmateriaal.

De as liet doorschemeren, dat een grote slag in Tunis vorm aanneemt. Het communiqué van het Geallieerde Hoofdkwartier maakte het Franse succes tegen hun vroegere overheersers in Tunis bekend. De Geallieerde bekendmaking sprak het DNB-bericht tegen, volgens welk een Frans escadron in de gevechten zouden zijn vernietigd en 100 Franse doden op het slagveld gelaten werden (Londen, (AP) 23.12).

DUITSE DRUK OP SPANJE.

Volgens welingelichte buitenlandse kringen in Ankara oefenen de nazies grote druk op de Spaanse Regering teneinde vergunning te krijgen om de Balearische eilanden te bezetten. Men zeide, dat de Duitsers van plan zijn deze eilanden, die van strategisch belang zijn in het Westelijk deel van de Middellandse Zee, te bezetten en hun plannen zelfs zullen uitvoeren met kracht van geweld, indien zij er niet in slagen de toestemming van Franco te verkrijgen. Korte tijd na de Noordamerikaanse invasie van Noord-Afrika zeide men definitieve berichten te hebben, welke erop wezen, dat de nazies van plan waren geheel Spanje te bezetten en niet alleen de Balearische eilanden (Ankara, (AP) 23.12).

JAPANSE AANVAL AFGESLAGEN.

Het Chinese Hoofdcommando deelde mede, dat de Japanners op Vrijdag laatstleden werden afgeslagen in een poging om de rivier Nanma over te steken. De Nanma is een zijtak van de Nankwi in de Kentung-sector in het Noordoostelijk deel van Birma. Men zeide echter, dat de vijand de oversteek maakte van de Nalei en wordt bestreden door de Chinezen (Tsjungking, (AP) 24.12).

Het nieuws van vandaag.

Voor de vierde maal in deze tweede wereldoorlog zal de heilige kerstnacht ontwijd worden door het oorlogsrumoer, dat weer zal trachten het gezang van Gods engelen te overstemmen. Maar temidden van al dit oorlogsrumoer en de jammer van eenzame nabestaanden is het weer de Kerk, die bij monde van onzen Heiligen Vader haar stem aan de avond vóór het kerstfeest deed horen. De toekomstige vrede moet niet alleen uitwendig, maar allereerst inwendig zijn, aldus de Paus in Zijn kerstboodschap op blz. 1. En hoe bang de tijd ook is, toch is dit kerstfeest meer vervuld van hoop dan het vorige. Niet alleen in de oorlogvoering zelf; maar ook in het begrip der mensen, die meer en meer gaan inzien, dat dit geen gewone oorlog is, doch een revolutie, een omwenteling naar een nieuwere tijd.

Papierschaarste belette een extranummer, maar toch hebben wij nog een oud, vroom kerstliedje kunnen opnemen op blz. 2, en een nieuwer, geïnspireerd door de oorlog op blz. 3. Ook de damesrubriek staat in het teken van kerstmis en beschrijft hoe de kerststemming in huis te brengen met tafelversiering e.d. (blz. 4).

Het nieuws zelf, hoe weinig inspirerend voor Kerstmis, is toch best voor de Geallieerden. Want in Dakar zijn nu eindelijk de Noordamerikaanse troepen aangekomen en hiermede is volkomen de bedreiging verdwenen van deze machtige Franse basis voor het Westelijk Halfrond. Geen nazies zullen er voorlopig kunnen komen anders dan als gevangenen der Geallieerden. Alzo is de situatie hier gestabiliseerd en blijft van Afrika alleen nog Tunis over met een stukje van Libye. In Tunis hebben de Franse troepen van Generaal Henri Honoré Giraud den vijand verder naar het Westen teruggeworpen en bevonden zij zich binnen een afstand van 95 kilometer van Sousse en op ongeveer een gelijke afstand ten Zuiden van Medjez el Bab. Rond deze laatstgenoemde plaats hebben steeds grotere patrouille-activiteiten voortgang, hoewel de luchtmacht iets minder actief is. Van Libye wordt heden in het geheel niets gemeld. Caïro gebruikte niet eens de bekende zin, dat „de vijand achtervolgd wordt" (blz. 1).

Het Russische front blijft actief en hier vloeit steeds meer Duits bloed over de besneeuwde ruimten. Ook ten Zuid-Westen van Stalingrad hebben de Sovjets belangrijke successen behaald alsook bij Velikie Lukie, waar de omsingelde Duitsers worden uitgeroeid.

In het Verre Oosten is het vooral de luchtmacht, die nieuws maakt. In Birma blijven de Geallieerde vliegtuigen toeslaan. Rangoen werd binnen een week driemaal aangevallen door Noordamerikaanse vliegtuigen. De Britse vliegtuigen vielen de olievelden bij Yenangyaung aan. De campagne op de kust van Papoea was beperkt tot opruimings-operaties. De opmars geschiedt traag tegen de krachtige Japanse defensies en de hardnekkige verdedigers. Nabij de Zuidwestelijke kust van Nieuw Brittannië werd een goed gecamoufleerd Japans transportschip in brand gezet (blz. 3).

In China vertoont de strijd ook een enigszins grimmiger karakter. De Japanners ondernemen felle aanvallen op de Chinese stellingen, die evenwel van geen wijken weten. Steeds worden de Japs met bebloede koppen teruggeslagen (blz 1).

Kerstboodschap van den Paus tot de Wereld.

Zijne Heiligheid Paus Pius XII heeft voor de radio van het Vaticaan een Kerstboodschap tot de wereld gericht, waarin de Heilige Vader zeide: „De Kerk kan niet nalaten de fundamentele beginselen der mensheid te verkondigen."

Voorts: „De Kerk zal niet deelnemen aan deze oorlog, hoewel Zij niet doof is voor de wereldsituatie."

„Als Waker over de natuurlijke en bovennatuurlijke orde", zeide Zijne Heiligheid de Paus, „moet Ik vragen die wetten na te komen, waarop het menselijk leven is gegrondvest en waarop elke nieuwe wereldorde moet worden gebouwd." Hieraan voegde de Paus toe, Zijn diepe onpartijdige liefde voor het Italiaanse volk niet te kunnen verhelen.

„De gehele wereld verlangt de vrede", zeide de Paus. „De vrede moet niet alleen een uitwendige vrede zijn tussen de landen, doch moet ook inwendig zijn. Binnen elk land moet er eenheid en liefde heersen."

De radio had tevoren bekend gemaakt, dat de redevoering van den Paus zou zijn gewijd aan de „binnenlandse politiek van alle landen en volken zonder partij te kiezen."

De Heilige Vader zeide: „De veiligheid moet het vertrouwen wekken bij de volken. Het doel moet niet zijn om te overheersen, doch om te dienen."

Verder zeide de Paus: „Een nieuw gevaar is ontstaan: de onderwerping van alles aan de politiek en ketterij van de nationale staat, die alles ondergeschikt maakt aan de wetten der mensen."

Met betrekking tot een ander punt zeide Zijne Heiligheid: „De Kerk kan niet het feit verloochenen, dat de arbeider nog vecht tegen iets, dat geen natuurlijke hindernis is, doch een hindernis, opgericht door andere menselijke wezens. De arbeider moet de verzekering krijgen, dat hij enig privé bezit zal hebben, vooral een vader met een groot gezin."

De Paus zeide ook: „De Kerk heeft altijd het marxistische socialisme veroordeeld en bevestigt heden die verklaring opnieuw" (Vaticaanstad, (AP) 24.12). (Zie Allerlaatste nieuws.)

EEN KERSTGROET VAN DEN PRINS.

Z.K.H. Prins Bernhard heeft een korte Kerstgroet tot alle Nederlandse Zeevarenden gericht. Na een terugblik te hebben geworpen op al wat er dit jaar is geschied, biedt de Prins hulde aan alle voor de Nationale Zaak gevallen Zeelieden „Wij beloven plechtig dat hun offer niet tevergeefs zal zijn. Wij beloven plechtig dat wij voort zullen gaan onszelven volledig te geven voor de bevrijding onzer onderdrukte mede-Nederlanders".

KERSTBOODSCHAP VAN GENERAAL MONTGOMERY.

Generaal Montgomery zwaaide grote lof toe aan zijn soldaten van het 8e Britse leger voor de heldendaden, die men heeft verricht in een twee maanden oude opmars van El Alamein. Hij bracht zijn wens tot uitdrukking, dat „1943 voor ieder uwer een zeer gelukkig jaar zij". Voorts zeide de Generaal: „Het is wonderbaarlijk hetgeen tot stand is gebracht sedert 23 October, toen wij een aanvang maakten met de slag van Egypte". In zijn kerstboodschap aan het leger deed hij een beroep namens hem zelf en zijn manschappen om den vijand „op de vlucht" te houden (Caïro, (AP) 23.12).

CHINEZEN TEGEN JAPANSE OVERHEERSERS.

Een bericht uit Tsjungking zeide, dat de stadsbewoners van Kiangsjan in het Oostelijk deel van de provincie Tsjekiang in verzet zijn opgestaan tegen het Japanse garnizoen en 500 manschappen daarvan hebben gedood (Londen, (AP) 24.12).

Minister Van Mook over de culturele, politieke, economische en financiële plaats van Curaçao in groter verband.

Vier voorname aangelegenheden zijn behandeld op de persconferentie, welke door Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao was georganiseerd, teneinde den hier vertoevenden Minister van Koloniën in de gelegenheid te stellen de pers en daardoor het publiek voor te lichten omtrent punten, die de algemene belangstelling hebben of die deze belangstelling moeten verkrijgen:

1. De rede van Hare Majesteit de Koningin omtrent de toekomstige staatkundige constellatie van ons Rijk;
2. De onderlinge toenadering tussen Suriname en Curaçao;
3. De monetaire aangelegenheden de gulden betreffende;
4. Het culturele en intellectuele leven in Curaçao.

Staatkundige hervormingen moeilijk zolang mening en gevoelens van bezette gebieden onbekend zijn.

Door een suggestie van den Heer Raden Mas Loekman Djajadiningrat, die tezamen met Generaal Majoor Lodewijk H. van Oyen, de persconferentie bijwoonde, kwam het gesprek allereerst op de rede, welke Hare Majesteit gehouden heeft voor Radio-Oranje bij gelegenheid van de eerste verjaardag van Indië's intrede in de oorlog („Dagblad Amigoe di Curaçao" van 7 December jl. bevat de volledige text). Hare Majesteit refereerde hier naar de Rijksconferentie, zoals beschreven in de regeringsverklaring van 27 Januari 1942, waarin den vier staats-delen wordt toegezegd „deelneming in een volledig zelfbestuur en vrijheid ten aanzien van eigen binnenlandse aangelegenheden, doch in bereidheid gezamenlijke bijstand te verlenen". Hare Majesteit verklaart van mening te zijn, dat „de rijksdelen in staat zijn hun verantwoordelijkheid zowel naar binnen als naar buiten te dragen". „Dit zal geen plaats laten voor discriminatie wegens ras of nationaliteit".

Minister Van Mook wees erop, hoe moeilijk het is reeds thans vast omlijnde plannen te maken op grondslag van Harer Majesteits rede, die ook in het buitenland zoveel de aandacht heeft getrokken.

„Wij kunnen wel voorbereidingen treffen", aldus de Minister, „maar in eerste instantie zal rekening moeten worden gehouden met de mening van de bevolking van Indië en Nederland. Zodra die metterdaad vrij komen, zal men ertoe overgaan de nodige thans voorbereide maatregelen uit te voeren".

De Minister merkte hierbij op, dat in regeringskringen over deze aangelegenheid veel en dringend gesproken wordt. De Heer Djajadiningrat, Lid van de Buitengewone Raad van Advies, welke uiteraard ten nauwste met deze staatkundige herbouw betrokken is, merkte op, dat vast stond, dat men voort zou gaan deze herbouw te voltrekken volgens de traditie, welke Nederland steeds gevolgd had, een mening, die de Gouverneur blijkens Zijn mededeling ook huldigt. „Inderdaad, volgens onze traditie", aldus Dr. Van Mook, „en deze ontwikkelingsgang zal zich als gevolg van de oorlog thans sneller voltrekken dan misschien in vredesomstandigheden het geval zou zijn geweest". In Indië is volgens Dr. Van Mook „zeer zeker een behoorlijk staatsbestuur te vormen, waaraan alle groepen haar steentje bijdragen".

Aangezien Dr. Van Mook uitdrukkelijk op Oost-Indië wees, was de vraag begrijpelijk, door één der aanwezigen gesteld, of hetzelfde van Curaçao gold. Dr. Van Mook antwoordde dat hij hier te kort was om de toestand geheel te kunnen beoordelen, doch, dat Curaçao als zelfstandig rijksdeel natuurlijk in deze ontwikkelingsgang zou delen.

Toenadering Suriname—Curaçao, „natuurlijk en ongedwongen".

Minister Van Mook, evenals uit de besprekingen bleek de Landvoogd, is van gevoelen, dat pogingen tot onder-

linge toenadering van de beide West-Indiën op „natuurlijke en ongedwongen wijze" moeten plaats vinden. „Ik houd niet van gedwongen samenleven." De Minister zette uiteen, hoe beide staatsdelen „ten dele gelijke belangen hebben en dat zij, gelegen in dezelfde politieke en economische sfeer met haar vele tegenstellingen, zeer zeker goed zullen doen de onderlinge betrekkingen zoveel mogelijk te ordenen." Dat hierbij verschillende obstakels zijn, was den Minister bekend, doch Dr. Van Mook meende, dat op een basis van eerlijke uitwisseling zeker wel iets bereikt kon worden. Suriname zou bijvoorbeeld rijst kunnen leveren, en de prachtige Curaçaose haven zou zeker diensten kunnen bewijzen aan Suriname, aldus de Minister.

Hierbij kwam het gesprek ook op de Westindische vertegenwoordiging in de Nederlandse Inkoop-Commissie in New York, waarover Mr. Steenberghe niet had willen spreken, omdat dit Minister Van Mook aanbelangde. De Minister zeide, dat er aan de opneming van een Curaçaoënaar en/of een Surinamer meer vast zat. In het grote geheel zijn de belangen van Curaçao en Suriname natuurlijk betrekkelijk beperkt: en voor beide staatsdelen zou in de N.I.C. „waarschijnlijk slechts werk zijn voor één man. De vraagstukken zijn wel van groot belang, maar de organisatie is zo, dat wanneer de zaak eenmaal geregeld is, zij vanzeif verder marcheert. De grote moeilijkheid zou dus zijn om een vertegenwoordiger te vinden, die alle nodige eigenschappen voor Curaçao als voor Suriname, in zich verenigt. Ik overweeg thans een andere oplossing. New York en West-Indië is vlak bij elkaar, zodat het zo te regelen is, dat er telkens mensen uit Curaçao overkomen, de zaken bekijken, regelen en afdoen, en dan weer teruggaan naar hier". Op de duur kan daaruit een meer permanente vertegenwoordiging groeien.

Geen nieuwe monetaire politiek.

„De Curaçaose gulden stond al op zichzelf sedert 15 Mei 1940", aldus Minister Van Mook. „De muntwet, volgens welke de Curaçaose gulden op 94 Nederlandse centen wordt bepaald, is vanzelfsprekend niet meer van kracht, omdat men immers niet weet, hoeveel 94 Nederlandse centen waard zijn", verduidelijkte hier de Gouverneur.

De Minister zette vervolgens uiteen, hoe Curaçao steeds meer buitenlandse deviezen kreeg, in tegenstelling tot vele andere landen, die Curaçao hierom benijden. De moeilijkheid is nu of men met Ponden terecht kan. Op het ogenblik zeker overal in het Britse Imperium, behalve in Canada, maar voor de na-oorlogse periode voorzag de Minister goede mogelijkheden voor Pondenbezitters. Engeland zal na de oorlog graag goederen verkopen om eigen export op te bouwen. De nijverheid werkt thans voor de oorlog en kan natuurlijk niet plotseling worden omgezet; maar men bereidt zich daarop zeker voor. Pondenbezit is dus geen nadeel, maar, zo zeide de Minister, gezien de ligging van Curaçao is het Dollarbezit natuurlijk ook van enorm belang. Hierom had de Nederlandse regering dan ook besloten om Dollars aan Curaçao te geven, met dien verstande, dat de Regering alle Ponden boven één millioen pond sterling zou overnemen tegen Dollars, mits niet gebruikt voor luxe-artikelen, die men trouwens ook om andere redenen niet meer zou kunnen krijgen.

Ook zou Curaçao geen grote buitenlandse beleggingen mogen doen hiervan, „want dan zou men ons immers verwijten, dat Nederland via Curaçao een potje aan het vormen is." Wel zou men, zeide Dr. Van Mook, bijvoorbeeld zulk geld voor woningbouw mogen besteden, als daaraan behoefte mocht bestaan.

Men moet — en hierop kwam de Minister steeds weer terug — ook het beleid van het toezicht op het geld zien in het beeld van de gehele wereld en van de oorlogsinspanning, die op het ogenblik alles en alles vraagt.

Het intellectuele leven. Kinder- en schoolboeken.

Ook het culturele en intellectuele leven van ons gebiedsdeel had de aandacht van den Minister. Want — zoals een van de persmensen opmerkte — hoe belangrijk de oorlogvoering ook zij, hoezeer wij allen bereid zijn alles en alles voor de meest doelmatige oorlogvoering te offeren, wij moeten toch de geestelijke ondergrond en het intellectuele leven als draag- en stuwkracht van de oorlogsinspanning niet vergeten. Vooral mogen wij de jeugd niet verliezen. En hierbij mogen wij toch zeker profiteren van de omstandigheid, dat wij sedert kort een Gouverneur hebben, wiens plaats in het intellectuele leven van Nederland zowel om de vaardigheid van Zijn pen alsook om hetgeen Hij neerschreef, gevestigd was, terwijl deze bewindsman terzijde gestaan wordt door een Minister van Koloniën, die eredoctor is en door woord, geschrift en beleid eveneens getoond heeft de waarde van het intellectuele leven te beseffen.

Minister Van Mook bracht hierbij allereerst het gesprek op „De Stoep", dat in dezen aan de behoefte kon tegemoetkomen. „Ik heb verschillende nummers gezien en ik moet zeggen, dat die mij nogal geslaagd voorkomen.

Het gebrek aan intellectuele leven wekt slechts weinig belangstelling, aldus Dr. Van Mook, in oorlogstijd.

„Maar onze jeugd dan, die vroeger naar Europa ging om te studeren, wat doen wij daarmede?" De Minister bleek over deze aangelegenheid reeds na te denken, maar was nog niet tot een oplossing gekomen.

Bij de besprekingen hieromtrent werd gewezen om het gebrek aan kinder- en schoolboeken hier te lande, op de povere samenstelling van de enige openbare boekerij in dit staatsdeel e.d.

Zowel de Landvoogd als de Minister bleken aan deze zaak reeds hun aandacht te hebben gewijd. De Minister had reeds besprekingen aangeknoopt in de Verenigde Staten en de Heer Djajadiningrat, zelf oud-directeur van Onderwijs in de Oost, wilde ook het zijne doen, hierin verbetering te brengen. „Thans vervallen wij aan het Americanisme", aldus een der persmensen.

Staatsdeel, Gebiedsdeel of Kolonie?

Een niet zo belangrijke, maar de laatste tijd juist nogal geruchtmakende quaestie was die van de benaming van ons land. Zegt de Staatsregeling „gebiedsdeel", de Curaçaose Staatsrechtgeleerde, Dr. M. F. da Costa Gomez, heeft in een studie in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 12 November jl. met argumenten bewezen, dat de benaming „staatsdeel" de juiste is, en niemand minder dan Z.E. de Gouverneur gebruikt deze laatste betiteling in Zijn officiële stukken. En de Minister zelf heet nog immer Minister van „Koloniën".

De Gouverneur beantwoordde deze vraag op de Hem eigen bondige en duidelijke wijze: „Het is hier een Staatsdeel, want gebiedsdeel is bijvoorbeeld Aruba ook, dat vormt immers ook een gebiedsdeel van Mijn staatsdeel." Inderdaad, moest ieder toegeven. De benaming „rijksgenoten", door den Gouverneur vaak gebezigd, moet zo gezien worden, dat wanneer de Gouverneur spreekt, Hij zich uiteraard niet alleen tot de ingezetenen van Zijn staatsdeel richt, maar tot de Nederlanders overal, waar men de radio maar kan horen. Deze betiteling is dus volkomen juist.

Hieruit ontspon zich tenslotte nog een bespreking over de toelating van Nederlandse vluchtelingen hier, het verplichte betalen van waarborgsommen door Nederlanders, die uit het Europese staatsdeel in het Curaçaose staatsdeel aankomen (voor de oorlog behoefden lieden, die uit Curaçao in het Europese staatsdeel aankwamen niets te betalen), welke aangelegenheid door Landvoogd en Minister — die beiden accoord gingen — zo werd verklaard, dat er hier een tekort aan woonruimte was, dat tot deze maatregel noopte.

Zeer laat in de avond werd deze interessante avond, gehouden in de werkkamer — die langzamerhand een gezellige studeerkamer wordt met een menigte in kasten staande en op tafels en stoelen opgestapelde boeken, alle voorzien van aantekenpapiertjes — van den Landvoogd, door Zijne Excellentie den Gouverneur met een dankwoord aan Zijn gasten besloten.

GEMENGD KORFBAL VERBODEN.

Naar wij vernemen zal „Independiente" Zondag as. een vergadering houden ter oprichting van een gemengde korfbalclub.

Er wordt nogmaals op attent gemaakt, dat het uitdrukkelijk verlangen van Zijne Hoogwaardige Excellentie den Apostolisch Vicarius is, dat er geen gemengde sportclubs worden opgericht.

STOEPMAN VAN DER MOLEN TERUG.

Maandagmiddag keerde de Stoepredacteur Frits J. van der Molen minus appendix uit de Verenigde Staten te Willemstad terug. De Stoepman zag er welvarend en blozend uit na een zeereis zonder ongevallen.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen: van 24 December 18 uur af tot 25 December 18 uur door den gouvernements-geneeskundige: Humphrey L. Chateau, arts, Julianaplein 42, telefoon No. 1259; van 25 December 18 uur af tot 26 December 18 uur door den gouvernements-geneeskundige: Arie van der Sar, arts, Beethovenstraat, telefoon No. 1786; van 26 December 18 uur af tot 27 December 20 uur door den gouvernements-geneeskundige: E. van der Kuyp, Kortijn 3, telefoon No. 2331.

NEDERLAND.

HELDEN ONDERSCHEIDEN.

Hare Majesteit de Koningin heeft 17 mannen gedecoreerd wegens heldenmoed betoond aan boord van de torpedojager „Piet Hein" in de straat van Lombok op 19 Februari jl. De gesneuvelde onder-officier W. M. van Moppes werd bij deze gelegenheid ingeschreven in het register van de ridders vierde klasse der militaire Willemsorde. Een lid van de bemanning kreeg dezelfde onderscheiding. Den overigen werd het bronzen oorlogskruis verleend. Alvorens hij naar Curaçao vertrok heeft Minister Doctor Hubertus J. van Mook in een plechtigheid, die door den Noordamerikaansen Generaal Ralph Royce werd bijgewoond te Jacksonville (Mass.) 24 Nederlandse vliegers en een Noordamerikaansen vlieger gedecoreerd. Onder de Nederlandse onderscheidingen was een vliegerkruis posthuum verleend aan den verongelukten vlieger-officier Pieter van Erkel. Dit werd uitgereikt aan zijn jonge weduwe.

OVERLEDEN.

In Nederland zijn overleden: L. A. J. Waterreus, directeur broodfabriek Paul C. Kaiser (Den Haag, 65 j.); F. Elkerbout, oud-voorzitter Chr. Metaalbewerkersbond (Leiden, 69 j.); M. bewerkersbond (Londen, 69 j.); M. (Rotterdam, 67 j.); Mr. H. Doorenbos, oud-gemeente-ontvanger van Middelburg (Bussum, 65 j.); C. Maijstre, oud hoofdmachinist Java — China — Japan Lijn (Rotterdam, 56 j); Ir. W. F. Buysman, oud-hoofd-ingenieur S.S. in Nederlands Indië (Den Haag, 63 j.).

KERSTLIED

door
ST. COSMAS.

De Herders bewaakten hun kudden bij nacht,
De Hemel glansde in wondere pracht:
Toen kwam de glorie des Heren neer,
Scharen van Engelen beleden haar Heer,
En de wachters van de nacht verkondigden blij:
„God onzer Vaderen! Gebenedijd zijt Gij!"

De Engel hield stil; en zij aan zij
Stonden daar Seraphijnen, rij na rij.
„Ere zij God", weergalmde hun wens,
„Vrede op aard' en goede wil bij den mens;
Christus komt!" — En al wie de boodschap hoorde, zei:
„God onzer Vaderen! Gebenedijd zijt Gij!"

Wat zeiden de Herders? „Laat ons toch gaan
Om de wond're geboorte gade te slaan."
Toen trokken zij op naar Bethlehems poort;
Moeder en Kind vonden zij in dit oord.
Daar knielden, aanbaden en beleden ook zij:
„God onzer Vaderen! Gebenedijd zijt Gij!"

[De Heilige Cosmas was een makker van den Heiligen Jan van Damascus. Cosmas' „Gouden Canon" wordt het „grootste stuk van de gewijde Griekse poëzie" genoemd. Cosmas stierf in 760.]

CURACAO

KERSTMIS.

De papierschaarste belette ons dit jaar tot onze grote spijt ter gelegenheid van het Kerstfeest een extra nummer uit te geven, zodat er vandaag ook slechts een enkelvoudig nummer uitkomt. Morgen en overmorgen zal „Dagblad Amigoe di Curaçao" natuurlijk niet verschijnen. Het eerstvolgende nummer verschijnt dus D.V. aanstaande Maandag 28 December 1942.

Al haren lezersvrienden wenst de Redactie een paar aangename feestdagen en een zalig Kerstmis toe, hartelijk dank zeggende voor de Kerstwensen, die zij reeds heeft mogen ontvangen.

De Administratie en de leiding van de Paulus-drukkerij wensen eveneens van harte een zalig Kerstfeest aan adverteerders, abonnees en verdere betrekkingen.

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: 25 December geen wedstrijden.

26 December: 10 uur Olympia Jr. — Vitesse Jr.

27 December: 10 uur Sithoc A. — Blauw Wit A; 16.30 uur E.D.O. — Unidos.

Sint Aloysius Kring: De jaarlijkse Kerstviering zal dit jaar plaats hebben op Zondag, 3 Januari 1943. De feestviering begint om 16.— uur.

Rangoen door Noordamerikaanse vliegtuigen gebombardeerd.

Successen van de Franse troepen in Tunis.

SPECIAAL RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

In de afgelopen nacht is in Moskou het volgende speciale communiqué bekend gemaakt.

Het offensief van onze troepen in het middengebied van de Don wordt voortgezet. Op 2 December gingen onze troepen in dit gebied voort hun offensief op succesrijke wijze te ontwikkelen in dezelfde richtingen als tevoren en maakten zij 20 tot 30 kilometer voortgang. Alles tezamen maakten onze troepen in de zeven dagen van het offensief 115 tot 165 kilometer voortgang. Onze troepen bezetten verschillende bewoonde plaatsen waaronder de grote bewoonde plaatsen Kabytsjino, Barannikovka, Novoselovka, Olkhovy-Rog, Bolsjinskaya, Sulinsky en de districtscentra Volosjino en Pervomaiskoye.

Tegen het einde van 22 December steeg het aantal gevangenen met 16.400 man. Alles tezamen werden gedurende de gevechten van 16 tot 23 December door onze troepen 36.600 vijandelijke officieren en manschappen gevangen genomen.

Gedurende dezelfde periode veroverden onze troepen 143 tanks, 1805 kanonnen, 2849 machinegeweren, 2000 automatische geweren, 48.399 geweren, 7414 vrachtwagens, 1151 motorfietsen en 5800 paarden. Onze troepen vernielden gedurende dezelfde periode 85 vliegtuigen, 120 tanks, 235 kanonnen, meer dan 1000 vrachtwagens en meer dan 900 wagons met oorlogsmateriaal. Op 23 December liet de vijand 8000 officieren en manschappen dood op het slagveld liggen" (Moskou, (AP) 24.12).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt:

In de nacht van 23 op 24 December zetten onze troepen in het gebied van Stalingrad, aan het Centrale front en in het middengebied van de Don hun offensieve gevechten voort in dezelfde richtingen als tevoren.

In het fabrieksgebied van Stalingrad sloegen de manschappen van het Rode leger twee Hitleristische tegenaanvallen af. De Hitlerieten poogden de stellingen te herwinnen, die zij gisteren verloren. Met achterlating van ongeveer 300 doden op het slagveld trok de vijand zich naar zijn oorspronkelijke posities terug.

Wij veroverden 20 machinegeweren, 170 geweren en meer dan 10.000 patronen. In ander sectoren fortificeerden onze troepen de stellingen, welke door hen gewonnen waren en voerden zij offensieve gevechten. Ten Noord-Westen van Stalingrad wisselden onze troepen vuur met den vijand en voerden zij verkenningsactiviteiten. De artilleristen van een afdeling vernielden 5 blokhuizen en brachten 4 artilleriebatterijen tot zwijgen. Voorts werd een compagnie van de Duitse infanterie uiteengeslagen. Onze vliegers brachten 8 Duitse vliegtuigen in luchtgevechten omlaag.

Ten Zuid-Westen van Stalingrad sloegen onze troepen de tegenaanvallen af, die door de vijandelijke gemechaniseerde infanterie en tanks werd uitgevoerd. Na koppige gevechten werden de Hitlerieten uit een nieuwe bewoonde plaats verdreven.

Meer dan 1000 vijandelijke officieren en manschappen werden gedood. 15 Tanks, 63 vrachtwagens, 12 kanonnen, 18 machinegeweren en 4 vliegtuigen werden vernield.

Een artillerie-batterij onder commando van den 1sten Luitenant Komarov ontwrichtte 8 Duitse tanks. In het gebied aan de middenloop van de Don zetten onze troepen hun offensief voort en bezetten zij een aantal bewoonde plaatsen. Een afdeling, welke den terugtrekkenden vijand achtervolgde, versloeg eenheden van een Duitse divisie. De Commandant van deze divisie werd gevangen genomen met ongeveer 1000 officieren en manschappen.

In een andere sector, poogden de Duitsers een tegenaanval te doen. De manschappen van het Rode leger versloegen den vijand en veroverden een bewoonde plaats op de hielen van de terugtrekkende Hitlerieten.

Meer dan 600 vijandelijke doden bleven op het slagveld liggen. Veel oorlogsmateriaal werd veroverd en vele gevangenen werden gemaakt.

Aan het Centrale front versterkten onze troepen de stellingen, die door hen veroverd waren en voerden zij offensieve gevechten tegen den omsingelden vijand. De Rode manschappen van onze eenheden bezetten 14 blokhuizen en uitgravingen en doodden meer dan 200 vijandelijke manschappen. Tevens veroverden zij 4 kanonnen, 10 mortieren en 2 machinegeweren. In een andere sector viel een bataljon van de vijandelijke infanterie met steun van tanks onze stellingen aan. Onder ons artillerievuur trokken de Hitlerieten zich terug naar hun oorspronkelijke stellingen, met achterlating van 3 uitgebrande tanks en 150 gedode officieren en manschappen op het slagveld. Een guerilla-detachement, dat opereert in het gebied van Vitebsk, deed gedurende de laatste twee maanden 17 Duitse treinen dérailleren. Zij verpletterden 18 locomotieven, 220 auto's met troepen en voorraden en 7 veldtanks. Ongeveer 3000 Duitse officieren en manschappen werden gedood of gewond" (Moskou, (AP) 24.12)

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het oorlogscommuniqué van Caïro luidt als volgt:

„Er is niets te vermelden van onze landstrijdkrachten en gisteren vond de luchtactiviteit boven het gevechtsgebied wederom op geringe schaal plaats.

De vliegvelden van Creta werden met succes aangevallen in de nacht van 22 op 23 December. Gisteren werd een koopvaardijschip, dat nabij de Oostkust van Tunis in Westelijke richting voer, met bommen aangevallen. Een rechtstreekse bomtreffer midscheeps had ontploffingen en branden ten gevolge. Een escorterend vijandelijk vliegtuig werd neergeschoten. Van deze en andere operaties keerden al onze vliegtuigen terug" (Caïro, (AP) 24.12).

COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

Het communiqué, dat uitgegeven werd door het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord Afrika luidt:

„De patrouille-activiteiten waren aan beide zijden zeer hevig. De vijandelijke artillerie beschoot enige onzer stellingen. In het Noorden van het Franse gebied werd de vijand door onze strijdkrachten gedwongen zich terug te trekken, als gevolg waarvan enige gevangenen werden gemaakt en enig materiaal veroverd. Verder naar het Zuiden zijn Franse strijdkrachten in nauw contact met den vijand. Gisteren voerden onze gevechtsvliegtuigen verkenningsvluchten uit boven ver vooruitgeschoven gebieden. Een vijandelijk gevechtsvliegtuig werd neergeschoten en twee vijandelijke bommenwerpers, die onze troepen aanvielen, werden eveneens vernietigd. Van deze operaties wordt geen enkel onzer vliegtuigen vermist. In de nacht van 21 op 22 December werden drie vijandelijke bommenwerpers vernietigd" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 23.12).

GEALLIEERD LUCHTOFFENSIEF IN BIRMA.

Thoburn Wiant seint uit New Delhi: Grote Noordamerikaanse bommenwerpers vielen Rangoen deze week driemaal bij daglicht aan, terwijl de Britten de haven Akyab voor hun rekening namen, alsmede de Japanse basis te Sabang in Nederlands Indië bombardeerden in een luchtoffensief, dat met de dag grotere vormen aanneemt. Ondanks de toenemende tekenen van een herleefde campagne in Birma, werden de Japanners klaarblijkelijk bij verrassing aangevallen.

De Noordamerikaanse bommenwerpers ontmoetten slechts twee gevechtsvliegtuigen en de Britse machines keerden alle veilig terug na geen of weinig tegenstand te hebben ondervonden. De Britse Admiraliteit zeide dat Britse marine-vliegtuigen een Japanse basis in Nederlands Oost Indië op minder dan 1280 kilometer van het eiland Ceylon hebben gebombardeerd.

Met de Japanners voor zich uit rukken de Britse strijdkrachten op langs de kust van Birma. Bommenwerpers van de Royal Airforce vielen Akyab aan in de loop van de dag en in de nacht van Dinsdag, en marine-bommenwerpers bliezen de Japanse olie- en voorraad-basis te Sabang op een klein eiland ten Noorden van Sumatra op. Ondertussen vielen de Japanners Calcutta aan voor de derde achtereenvolgende nacht, doch het communiqué zeide, dat de aanval werd uitgevoerd door slechts drie bommenwerpers, waarvan er twee werden beschadigd door nachtgevechtsvliegtuigen.

Als gevolg van het ontbreken van enig officieel bericht omtrent de opmars van Generaal Wavell langs de Birmaanse kust sedert het communiqué van Zondag jl. meldde, dat men zonder enige tegenstand te ondervinden in Zuidelijke richting voortgang maakte, namen Britse waarnemers aan, dat Wavell zich voorzichtig een weg baant door het oerwoud en moerassen in de richting van Akyab. De berichten, die Maandag verstrekt werden, deelden mede, dat de Britten Alethangyow bezet hebben. Deze plaats ligt op ongeveer 80 kilometer van Akyab, welks bezit den Japanners een kostbare land- en zeebasis verschaft voor een ononderbroken bedreiging van Calcutta.

De best ingelichte mening over Wavells opmars was dat, hij de verovering van deze basis op de Japs ten doel heeft en alle pogingen om Brits Indië binnen te dringen moeilijker zal maken. Men zeide, dat de grote ring, die door de bergen wordt gevormd achter de stad, waarschijnlijk zal beletten, dat de Britten zullen oprukken naar het hart van Birma (New Delhi, (AP) 23.12).

ARUBA.

DE HEER HENNY EMAN REIST TERUG.

De Heer Henny Eman verzoekt ons opneming van het door hem hedenmorgen naar Aruba verzonden telegram: TM2 Landraad Eman Verificateur Maduro Aruba....... !

Op aandringen Gouverneur waaraan ik gaarne voldoe reis ik terug in gezelschap Minister Gouverneur arriverende heden 9.30 vm vliegveld ter begroeting Minister Gouverneur verzoeke Miguel waarschuwen schepen vissersvloot vlaggen verzoeke zover er tijd is ingezetenen uitnodigen vliegveld aanwezig zijn bij aankomst Excellenties en gebouwen vlaggen...... Henny Eman.

KERSTLIEDJE

voor Heleen

Weer, aan het eind der tijden,
ligt in zijn armen stal,
het kindje in de kribbe,
het hart van het heelal.

De kerken zijn vergruizeld,
de steden zijn verbrand;
geen beeld, geen teeken bleef ons
meer van het oude land.

De heerschers al verloren
hun glans en hoogen staat,
geen juichen is te hooren
daar waar de kribbe staat.

Daar zijn alleen van menschen
de stemmen zacht en stil,
die vragen naar zijn wenschen,
naar wat hij kindje wil.

En dit wil enkel vrede
voor allen, goed en boos.
O kind, o eeuwig teeken
van liefde mateloos.

G. A. van Klinkenberg.

(Uit een toekomstig nummer van „De Stoep".)

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **New Delhi:** Het gezamenlijke oorlogscommuniqué van New Delhi zegt: „Gisteren 23 December voerde een formatie van Hurricane-gevechtsvliegtuigen van de Royal Airforce een offensieve vlucht uit boven het gebied van Magwe in Birma. Bij het vliegveld van Magwe werd een luchtafweer-batterij beschoten en hutten in het omliggende gebied werden aangevallen met machinegeweervuur. Onze gevechtsvliegtuigen gingen toen lager vliegen en deden van geringe hoogte een aanval op de olieraffinaderij van Yenangyaung en gebouwen in de buurt.

Andere gevechtsvliegtuigen voerden een vlucht uit boven het gebied van de rivier Mayu en vielen gebouwen te Rathedaung aan. Gisteravond vielen Wellington-bommenwerpers een door den vijand bezet vliegveld in Birma aan. Van al deze operaties wordt geen onzer vliegtuigen vermist."

— **Canberra:** Premier John Curtin van Australië maakte het verlies bekend van de Australische mijnenveger „Armidale" van 938 ton. Het schip werd begin December nabij Timor door vijandelijke vliegtuigen tot zinken gebracht. Van de bemanning, die uit 83 bestond, zijn thans 43 naar Australië teruggekeerd. De „Armidale" schoot een bommenwerper en een gevechtsvliegtuig neer en mogelijk een tweede gevechtsvliegtuig, tijdens een gevecht, waarbij het hevig werd aangevallen door torpedo-bommenwerpers.

— **Londen:** De radio van Moskou zeide, dat volgens berichten uit Istanbul de Duitsers 1500 personen in Hellas in November hebben doodgeschoten, omdat zij het nachtverbod, dat des avonds om 18 uur inging, niet gehoorzaamden.

— **Vaticaanstad: Nader wordt over de rede van den Paus gemeld, dat de Heilige Vader 5 „mijlpalen" noemde op de weg naar de vrede, „die nog lang en hard zal zijn": 1) Wie vrede wil, moet aan de mensheid de waardigheid teruggeven, welke haar door den Schepper geschonken is. 2) Sociale hervormingen, die elkeen het recht geven zijn volle rechten te kunnen oefenen, namelijk van het gezin, van het huwelijk enz. 3). Het materialisme moet verbannen worden. 4) Wie vrede wenst, moet aan de arbeid de plaats teruggeven, welke hem door God is toegewezen en den werker en zijn gezin beschermen met alle middelen, die de moderne gemeenschap kan verstrekken. 5) Wie vrede wenst, moet medewerken om de sociale en juridische orde te herstellen.**

Inbel, het Belgische nieuwsagentschap zeide, dat twee vleugels van het Saint Gilles-gevangenis te Brussel met Duitse soldaten gevuld zijn, die werden gearresteerd voor ongehoorzaamheid en het weigeren om naar het Russische front te gaan (Londen, (AP) 23.12).

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Red.

„In uw blad van 4 November 1942 las ik een artikel onder het opschrift „Het Onderwijs in Nederland", handelend over een geschrift, uitgegeven door het Nederlands Inlichtingenbureau alhier. De schrijver van dit artikel verklaart, dat „de betekenis en de strekking niet recht duidelijk is, „dat het boekje" een vrij exact overzicht van de formele organisatie van het Nederlands onderwijs" geeft, echter „doods en levenloos geschreven gelijk een uittreksel uit een wetboek".

Vervolgens geeft de schrijver critiek op de inhoud van de publicatie, of liever op wat er niet in staat. Hij mist met name een vermelding van „de rol welke het bizonder onderwijs in ons land vervulde", van schoolstrijd en gelijkstelling.

Ik acht het nodig om terzake van deze uitgave enkele mededelingen te doen en een fundamenteel misverstand recht te zetten. Terecht bestaat in Curaçao belangstelling voor het werk van het Nederlands Inlichtingenbureau, in het recente Afdelingsverslag der Staten bleek dit duidelijk, vooral met betrekking tot de informatie, die door ons in de Verenigde Staten wordt gegeven over West-Indië. Het is dan ook der moeite waard om voorzover dit practisch mogelijk is, een zo juist mogelijk beeld van onze taak en ons werk te geven.

Dat is in dit biezonder geval om nog een andere reden gewenst. Toen het artikel gepubliceerd werd, was het onderhavige boekje nog niet in Curaçao aangekomen. Ik moet in verband hiermede aannemen, dat het artikel niet in Curaçao is geschreven, doch hier in de Verenigde Staten door iemand, die de publicatie heeft gelezen, doch zich niet heeft geïnformeerd over de bedoeling vóór hij u ging schrijven. [Inderdaad, het stuk was van onzen, medewerker in New York. — Red.]. Uw lezerspubliek heeft dus zijn eerste indruk ontvangen niet uit het boekje zelf, maar uit het onderhavige artikel. Daar om bepaalde hieronder te noemen redenen, het boekje niet op grote schaal verspreid wordt en in Curaçao slechts enkelen het ter kennisneming ontvangen hebben, ontbreekt bovendien te uwent goeddeels de mogelijkheid om de door het artikel gewekte en onjuiste indruk weg te nemen langs de voor de hand liggende weg, namelijk door het geschrift zelf te lezen.

Wat is het geval?

De gegevens, vermeld in dit boekje, zijn samengebracht op verzoek van een [Noord?] Amerikaanse vereniging van leraren en onderwijzers ten behoeve van een congres. Men verlangde een overzicht van de organisatie van het Nederlandse onderwijssysteem. Uiteraard correspondeert de vorm van praesentatie met het doel. De schrijver van uw artikel heeft dit in blijkbare onwetendheid, doch niettemin juist, uitgedrukt, toen hij onze uitgave karakteriseerde als een „vrij exact overzicht van de formele organisatie van het Nederlandse onderwijs".

Inderdaad, dat was ook de bedoeling, niet minder, doch ook niet meer. Een uitvoerige uiteenzetting over de schoolstrijd en de gelijkstelling was hierbij niet op haar plaats. Het uiterst belangrijke biezonder onderwijs is echter niet vergeten, laat staan met opzet weggelaten.

Op blz. 12 en 13 staat o.a. het volgende (ik citeer de Engelse text):

„In 1905 the State began to contribute pensions tot teachers in private schools and made the erection of many more such schools possible. Since that year the number of private schools has steadily increassed, that of public schools considerably decreased.

The Constitution of 1917 recognized the complete equality of public and private education. This principle is the foundation of the present Education Act of October 9, 1920, amended as to details a score of times. In this law is recognized the privilege of parents to determine in which spiritual direction their children shall be educated: the overwhelming majority of the Dutch people consider this their democratic right".

Op blz. 45 worden tabellen gegeven van het aantal leerlingen, verdeeld over verschillende schooltypen en afzonderlijk vermeld voor openbare, Protestantse, Rooms-Katholieke en neutrale bizondere scholen.

Zoals boven gezegd, is het materiaal, samengesteld voor [Noord?] Amerikaanse vakmensen bij het onderwijs. Het boekje is om practische overwegingen gedrukt en aan een groot aantal deskundigen verstrekt. Verder is het aan vele bibliotheken gezonden. En op zeer beperkte schaal ter kennisneming aan enige andere [Noord?] Amerikaanse en aan Nederlandse belangstellenden. Er is geen sprake van, dat het boekje zou zijn bestemd voor „den Noordamerikaan" of de bedoeling zou hebben om aan „talrijke Noordamerikanen" een inzicht te geven van het Nederlandse onderwijs, zijn geschiedenis en wezen.

Op de insinuaties van den schrijver, die op geen enkele zakelijke grond rusten, ga ik niet in, zoals b.v. op zijn vraag: „Gaat het Nederlandse Inlichtingen Bureau zich nu ook scharen aan de zijde van die Nederlanders, die in New York de afschaffing van het biezonder onderwijs bepleiten?"

Met het bovenstaande hoop ik twee zaken duidelijk te hebben gemaakt. Ten eerste het doel, waarvoor dit materiaal werd verzameld. Ten tweede het feit, dat het Nederlands biezonder onderwijs — en met name het grootste en belangrijkste deel daarvan, het confessionele — geenszins is verwaarloosd. Ik dank u voor de gelegenheid dit te hebben kunnen doen.

Dr. N. A. C. Slotemaker de Bruïne.

Naschrift: Wij zijn Dr. S. d. B. erkentelijk voor deze aanvulling. — Red.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN:

Telegram Afdeling:
24.12: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.
25.12: Hr. Carrière, tel. 553, Hotel K. 29.
26.12: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.
27.12: Hr. Carrière, tel. 553, Hotel K. 29.

Shipping & Supplies:
24.12: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.
25.12: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.
26.12: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 56.
27.12: Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling:
24.12: Hr. De Troye, tel. 724, Emmastad 133A.
25.12: Hr. Soffree, tel. 799, Hotel C.P.I.M.
26.12: Hr. Pruis, tel. 299, Emmastad 14.
27.12: Hr. Karsch, tel. 398, Beatrixlaan 16.

Dok-afdeling:
24.12: Hr. De Klerk, tel. 431.
25.12: Hr. v.d. Veen, tel. 431.
26.12: Hr. De Klerk, tel. 431.
27.12: Hr. Van Hasselt, tel. 468.

Prot. Gem. Emmastad: 1e Kerstdag: 9.30 uur Kerstdienst met koorzang: 17.00 uur Kerstfeestviering Zondagsschool. **2e Kerstdag:** 16.30 uur Kerstfeestviering Zondagsschool Suffisant in het nieuwe Wijklocaal. **Zondag, 27 December:** 9.30 uur. Voorganger: Ds. C. Th. Steenstra.

Vuilnis: De aandacht wordt er op gevestigd, dat het ophalen van vuilnis gedurende de feestdagen is geregeld als volgt: 1e Kerstdag als op Zondag, 2e Kerstdag als op werkdagen.

Curaçaose Athletiek Bond: Kerstloop 1942 op Zaterdag 2e Kerstdag: Start 5km. om ongeveer 16 uur Mundo Nobo-terrein. Route 5 km.: Mundo Nobo, Laufferstraat, Westindische Compagniestraat, Van Eyck van Voorthuizenweg, Van Slobbeweg, Brionplein, Bredestraat, Rodeweg, Boerhaavestraat, rechtsaf Stuyvesantstraat, links af Ninaberstraat, Van Eyck van Voorthuyzenweg, Westindische Compagniestraat, Laufferstraat, zij-ingang terrein Mundo Nobo, langs de outlijn tot midden tribune.

Start 3½ km. terrein C.B.L.O. aan het Rif. Route 3½ km. Terrein C.B.L.O. (halve baan). Van Slobbeweg enz. (zie verder boven).

„Surinamerskamp": Op 26 December as. zal er in het Surinamerskamp Suffisant Kerstfeest worden gevierd voor de kinderen. Alle kinderen worden verwacht o m17.30 uur precies in de club. Ouders en belangstellenden zijn als steeds hartelijk welkom.

Zondag 27 December oefeningswedstrijd Voorwaarts vs. een gecombineerd elftal.

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

TAFELVERSIERINGEN VOOR EEN VROLIJK KERSTFEEST.

Bloemen gecombineerd met kaarsen geven een vrolijk effect.

De neiging bij Kersttafelversieringen, de laatste drie, vier jaren, ging sterk naar de kant van het eenvoudige. Zelfs wanneer felle kleuren worden gebruikt, dan wordt toch sterk gewaakt tegen een „teveel". Verse bloemen en groen of beide worden gecombineerd met blijvende versieringen, die het grote-voordeel hebben ieder jaar weer opnieuw te kunnen worden gebruikt.

Ook het gebruik van kaarsen is een belangrijk onderdeel van de Kersttafelversieringen. Men vindt haar in verschillende vrolijke Kerst-kleuren. In Amerika, lazen wij, kan men nu gemodelleerde kaarsen krijgen, in de vorm van Kerstboompjes, engeltjes, koorknaapjes of sneeuwballen. De Kerstboompjes, die rood of groen zijn, lekken echter witte was, zodat het boompje, al brandend, door een witte sneeuw bedekt wordt. Dat kan nu nog ermee door. Zelfs de sneeuwballen kunnen wel aardig zijn. Maar brandende engeltjes en dito koorknapen, die al doende hun hoofd en zo verliezen, dat is ons toch een ietsje tè machtig!

Dan zijn de toepasselijke kandelaren beter. Kleine porceleinen engeltjes of zware glazen sterren zijn inderdaad zeer fraaie vormen voor kandelaren; de eersten voor een niet te lange kaars, de laatsten voor de mooie lange spitstoelopende kaarsen.

Ook voor het pièce de milieu is een menigte variaties denkbaar. Een ronde schaal of een ringvormige bloemenhouder, gevuld met rode of witte bloemen en veel groen is mooi en voornaam, vooral als men die combineert met kandelaren met grote rode of witte kaarsen. Een andere ringvormige versiering kan men maken van ijzerdraad, waardoor men groen haalt en die men verder hier en daar met vergulde sterren versiert en waartussen men enige lage kandelaren plaatst.

In een Amerikaans blad lazen wij nog verschillende aardige suggesties. Onder andere: (voor brede tafels): Een klein kerstboompje, waaraan de bonbons voor het desert zijn opgehangen omgeven door kleine porceleinen engeltjes. Of een berg gekleurde Kerstballen in het midden, terwijl kleine balletjes met een takje groen de plaatskaartjes dragen.

Ofwel een drietal vergulde Kerstklokken op een bed van donker groen omgeven door lage kandelaren.

Maar de suggestie, om een witte porceleinen Madonna temidden van groen of rode bloemen als pièce de milieu te nemen, is ons toch een èrge profanatie.

Lange smalle tafels bieden weer andere mogelijkheden. Wie in het bezit is van een Kerstmannetje, kan van een kartonnen deksel een slee maken, die wit, groen of goud verven als bonbonschaal gebruiken in het midden van de tafel. Heeft men een tamelijk groten Kerstman en is men in staat een steviger slee te construeren, dan kan men die als fruitschaal gebruiken.

Ook aardig is een lange, trapsgewijze kaarsenhouder, aan de ene zijde, in de lengte geflankeerd door rode en groene vruchten, en aan de zijde door groen en rode bloemen.

Bij formele diners kan men natuurlijk den bloemist een bloemstukje laten maken, bv. in de vorm van een boompje en bestaande uit rode bloemen met groen, terwijl men dan na afloop aan de aanwezige dames de bloemen als corsage kan geven.

Ook kan men kleine corsages bij de borden leggen, bestaande uit dezelfde bloemen als waarvan de tafelversiering is gemaakt.

Een rode of vergulde Kerstklok, als hoorn van overvloed, waaruit bonbons of vruchten „vloeien" al naar gelang de grootte, is ook aardig. Om niet te rollen, steunt men haar aan weerszijden met groen en bloemen.

Ditzelfde motief is aardig voor een buffet. Viert men Kerstmis soms buiten in een cunucu-huis, dan is het aardig, om bij het koud buffet eenvoudig aardenwerk te gebruiken en houten slabakken enz. Hierbij kan men dan een echte oude metalen klok gebruiken, zoals die vaak bij oude landhuizen worden aangetroffen.

Deze en andere versieringen, die men zelf kan verzinnen, zullen zeker in staat zijn der Kersttafel een feestelijk aanzien te verlenen en de Kerststemming te verhogen.

DE AMIGOE-RECEPTEN VAN DE WEEK.

Gebraden Kip (Galiña hasá).

Men wast de kip goed, na haar schoon gemaakt te hebben. Vervolgens stooft men haar met 2 eetlepels boter, 4 eetlepels slaolie, een tomaat, een ui, 3 partjes knoflook, alles klein gesneden, en 3 eetlepels azijn op het vuur gedurende 15 minuten. Vervolgens voegt men een eetlepel rucu en een kopje warm water toe.

Wanneer de kip gaar is, neemt men haar uit dit vocht en braadt haar in een pan in slaolie, tot zij mooi bruin is. Men kan de kip heel braden of in stukken gesneden al naar verkiezing.

Ook kan men haar braden in de oven. Men doet dan de kip met alle ingrediënten ineens in de oven, alleen voegt men dan geen rucu toe. Als de kip gaar is, fruit men in een pan 2 eetlepels bloem en twee eetlepels slaolie. Daar voegt men dan voorzichtig het vocht, waar de kip in gebraden is, aan toe, totdat een saus van de goede dikte is verkregen.

Plumpudding.

250 Gram rozijnen en 125 gram krenten worden gewassen, 150 gram sucade wordt zeer fijn gesnipperd, 25 gram amandelen worden gebroeid, gepeld en fijn gehakt. 250 Gram oud wit brood, zonder korst, wordt zeer fijn gekruimeld en 250 gram kalfsniervet van alle fijne velletjes ontdaan en fijngehakt. Al deze ingrediënten worden nu gevoegd bij 4 eierdooiers, die glad geroerd zijn met 125 gram suiker, ½ geraspte nootmuskaat, 25 gram fijne kaneel en ⅛ dl. rhum.

Een warme puddingvorm wordt met boter ingesmeerd en met paneermeel bestrooid. Het mengsel wordt hierin stevig aangedrukt en au Bain-marie 5 à 6 uur gekookt. De pudding wordt opgedaan met een takje hulst of overgoten met rhum, die wordt aangestoken, zodat de pudding brandende binnenkomt. Er wordt een wijnsaus of vruchtensaus bijgegeven.